

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **EUREA, občianske združenie**, so sídlom Tupého 25/A, Bratislava, IČO: 30 794 242, zastúpený *JUDr. Vladimírom Šárnikom*, advokátom so sídlom Národného oslobodenia 25, Bernolákovo, proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-2-23/OKAP zo dňa 28. augusta 2009, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/176/2009-23 zo dňa 8. decembra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/176/2009-23 zo dňa 8. decembra 2011, **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave konanie zastavil, keď mal za preukázané, že žalobca podal žalobu po zákonom stanovenej lehote.

Proti uzneseniu krajského súdu o zastavení konania podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal záver krajského súdu o oneskorenom podaní žaloby a tvrdil, že žalobu zaslal elektronickou poštou už dňa 10. novembra 2009 o 19.42 hod. na adresu podatelnaKSBA@justice.sk a nasledujúci deň ju v písomnom vyhotovení osobne podal do podateľne súdu, kedy už vec mala pridelenú spisovú značku. Mal teda za to, že postupoval v súlade s ust. § 42 ods. 1 O.s.p., ktoré sa v zmysle ust. § 246c ods. 1 O.s.p. vzťahuje aj na konanie podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, a ktoré umožňuje vykonať podanie elektronickými prostriedkami, čo je aj elektronická pošta. Dodal, že ust. § 42 ods. 1 O.s.p. za podanie elektronickými prostriedkami nepovažuje iba podanie podpísané zaručeným elektronickým podpisom, nakoľko pre podania elektronickými prostriedkami vo všeobecnosti určuje povinnosť doplniť podanie písomne, s výnimkou podania podpísaného zaručeným elektronickým podpisom, ktoré už takto doplniť netreba. Ďalej namietal, že napriek uvedenému sa o podaní žaloby dňa 10. novembra 2009 elektronickou poštou súd v rozsudku vôbec nezmieňuje, aj keď žalobca k písomnému vyhotoveniu žaloby podanému do podateľne pripojil aj výtlačok správy elektronickej pošty, ktorá takúto formu podania a jej včasnosť potvrdzuje.

Žalovaný sa k odvolaniu písomne vyjadril a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu potvrdil ako vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal uznesenie krajského súdu podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 a § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že je potrebné uznesenie Krajského súdu v Bratislave zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a to z nasledujúcich dôvodov:

V správnom súdnictve (Piata časť O.s.p.) preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ustanovení tejto hlavy (Druhá hlava Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 249 ods. 1 O.s.p. konanie sa začína na návrh, ktorý sa nazýva žalobou.

Podľa § 250b ods. 1 O.s.p. žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

V zmysle § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 42 ods. 1 O.s.p. podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.

Podľa § 132a ods. 1 vyhlášky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy (ďalej len „Spravovací poriadok“) podanie, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu, sa ihneď po prijatí odovzdá podateľni na ďalší postup podľa § 129. Ak má byť podľa predpisov o konaní pred súdmi takéto podanie doplnené v zákonom ustanovenej lehote a nedôjde k jeho doplneniu, na podanie sa ďalej neprihliada a táto skutočnosť sa vyznačí v aplikácii.

Podľa § 129 Spravovacieho poriadku prijaté podania, ktorými sa dáva podnet na začatie konania, podateľňa eviduje pomocou aplikácie. Podateľňa je určená na prijímanie podaní každý pracovný deň v úradných hodinách určených rozvrhom práce.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa zaoberal odvolacou námietkou žalobcu týkajúcou sa včasnosti podania žaloby.

Z citovaného ustanovenia § 42 ods. 1 O.s.p. je zrejmé, že podanie obsahujúce návrh vo veci samej možno urobiť elektronickými prostriedkami, a to so zaručeným elektronickým podpisom, ale aj bez neho. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu (podanie zaslané na súd e-mailom), treba doplniť písomným podaním.

Písomná forma je zachovaná vždy, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom (§ 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka). Účelom zavedenia a používania elektronického podpisu je komunikácia medzi orgánmi verejnej správy na jednej strane a občanmi a hospodárskymi subjektmi na druhej strane. Pod pojmom elektronický podpis je nevyhnutné okrem zákonnej definície (§ 3, § 4 zákona č. 215/2002 Z.z. o elektronickom podpise v znení neskorších predpisov) zaradiť aj také formy elektronického podpisu, ktoré zákon nedefinuje, ako napr. jednoduché uvedenie mena a priezviska odosielateľa na záver e-mailovej komunikácie, alebo podpisový vzor, ktorý sa automaticky pripojí k odosielanej e-mailovej správe, alebo akékoľvek iné znaky a označenia, ktoré zmluvné alebo iné strany považujú za identifikačný kód, v súlade s ktorým sú schopné identifikovať odosielateľa. Predmetné druhy elektronických podpisov je nevyhnutné považovať za elektronický podpis v zmysle významu tohto pojmu.

Pre zachovanie dvojmesačnej lehoty nie je rozhodujúci okamih odoslania e-mailu, ale okamih doručenia e-mailovej správy súdu – i keď sa tak stalo po úradných hodinách súdu. O prijatí podania urobeného elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu podateľňa súdu pomocou aplikácie vydá potvrdenie, ktoré zároveň založí do súdneho spisu. V prípade podania urobeného elektronickými prostriedkami podpísaného zaručeným elektronickým podpisom, elektronická podateľňa automaticky vygeneruje potvrdenku s presným časom prijatia podania a túto elektronicky odošle odosielateľovi.

Z obsahu predloženého súdneho spisu mal odvolací súd za preukázané, že súčasťou spisového materiálu je aj potvrdenie o odoslaní e-mailu Vladimírom Šárnikom dňa 10. novembra 2009 o 19.42 h. na adresu podatelnaKSBA@justice.sk s označením predmetu ako „Žaloba“ a prílohy e-mailu ako „091110 zaloba.doc“. V texte e-mailu sa uvádza: „V prílohe posielam žalobu.“, podpísaný je Vladimírom Šárnikom.

Najvyšší súd konštatuje, že v rámci konania vedeného na krajskom súde nie je možné jednoznačne určiť, či žaloba bola podaná včas, nakoľko krajský súd nepostupoval pri prijatí podania v zmysle ustanovení Spravovacieho poriadku, keď zo súdneho spisu nie je zřejmý jeho procesný postup pri prijatí podania žalobcu obsahujúceho návrh vo veci samej.

Pokiaľ krajský súd za tejto situácie konanie o preskúmanie rozhodnutia žalovaného zo dňa 28. augusta 2009 zastavil z dôvodu, že žaloba bola podaná oneskorene, porušil tým zákon, ako aj ústavnú zásadu obsiahnutú v článku 36 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, lebo svojím postupom fakticky odoprel žalobcovi prístup k súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto musel uznesenie krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 vetou druhou O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude odstrániť procesné vady, ktoré nastali v postupe súdu v prejednávanej veci, a to vykonaním šetrenia v evidencii podaní adresovaných súdu prijatých podateľňou (§ 8 Spravovacieho poriadku) za účelom ozrejmenia skutočností týkajúcich sa včasnosti podania žaloby a zosúladenia postupu súdu s ustanoveniami Spravovacieho poriadku.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 13. júna 2012

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth